

Η ασήκωτη φορεσιά

Της Νόνας Μολέσκη

Ο Ανδρέας Αραούζος αξιοποιεί έναν ακόμα χώρο της Λεβέντειου Πινακοθήκης ανεβάζοντας τον «Μονόλογο του Τσάρου» του Μαρκ Τουέιν με τον Φώτη Αποστολίδη στον όροφο της Συλλογής Παρισιού. Το εσωτερικό του γραφείου του Αναστάση Λεβέντη στο Παρίσι παίζει τον ρόλο των διαμερισμάτων του Τσάρου

Νικόλαου Β', αποτελώντας το ενδότερο σκηνικό, απ' όπου εξέρχεται ο υποδυόμενος τον Ρώσο μονάρχη ηθοποιός.

Αναρωτιέμαι μήπως η έμπνευση για την επιλογή του μονολόγου προήλθε από τον ίδιο τον χώρο. Ή

μήπως ένας από τους «Μονολόγους τυράννων» του Τουέιν ακούστηκε επίκαιρος στο αυτί του σκηνοθέτη ή του πρωταγωνιστή του, καθώς πραγματεύεται το σφετερισμένο από ηθική άποψη δικαίωμα του ενός να κρατάει στα χέρια του τις μοίρες των πολλών.

Τα γεγονότα που ώθησαν τον συγγραφέα να γράψει το κείμενό του απέχουν από τις μέρες μας πάνω από έναν αιώνα, αλλά το μοντέλο εξουσίας με τον Έναν να κρατάει το ψαλίδι της «δικαιολογημένης» με τα συμφέροντα του κράτους του/ του αξιώματός του/

Τη διπλή φύση του ρόλου του ο Φώτης Αποστολίδης αποδίδει με πλήρη συνείδηση και αποτελεσματικότητα, καθώς παρουσιάζει ταυτόχρονα τον «κατήγορο», τον Τουέιν και τον «κατηγορούμενο», τον Τσάρο.

της πολιτικής του παράταξης- βίας και να κόβει τα νήματα ζωών χιλιάδων ανθρώπων, ισχύει διαχρονικά και πόσο μάλλον σήμερα, όταν το ψαλίδι πήρε τη μορφή του κόκκινου κουμπιού της παγκόσμιας εξολόθρευσης.

Όπως στον άλλο μονόλογο, του βασιλιά του Βελγίου Λεοπόλδου Β' που ασχημονούσε στο Κονγκό, έτσι και στην περίπτωση του Τσάρου, ο πάντα ευφυής Τουέιν δίνει τον λόγο στον ίδιο

τον «ήρωά» του.

Η μνήμη για τα παγκοσμίως γνωστά ιστορικά γεγονότα, για την ιμπεριαλιστική συμπεριφορά της ρωσικής Αυτοκρατορίας στη Φινλανδία και για την αιματηρή εξόντωση των ανθρώπων που συμμετείχαν στην ειρηνική διαδήλωση της «Ματωμένης Κυριακής», της 9ης Ιανουαρίου του 1905, έχει ξεθωριάσει και ο σκηνοθέτης Ανδρέας Αραούζος επιλέγει να προβάλει τις πλη-

ροφορίες και το φωτογραφικό υλικό πάνω στην κλειστή πόρτα, για να προλογίσει τον λόγο του Τσάρου.

Ο Αραούζος και η εικαστικός της παραγωγής Ρέα Ολυμπίου τοποθετούν την επίσημη στολή του μονάρχη σε μια πολυθρόνα, έτσι ώστε ο Φώτης Αποστολίδης να παρουσιαστεί με τα εσώρουχα και να παρουσιάσει την σημαντικότητα της ενσάρκωμένης προσωπικότητάς του Νικολάι

Ρομανόφ μπροστά στην τρομακτική εξουσία που του έδινε το κόστούμι του Αυτοκράτορα. Η γυμνή από τα σύμβολα της εξουσίας μορφή αποδεικνύει τη θέση του μαχόμενου ορθολογιστή συγγραφέα, ότι η εξύψωση ενός ατόμου πάνω από τον νόμο είναι από τα μεγαλύτερα εγκλήματα ενάντια στο ηθικό δίκαιο.

Αυτή τη διπλή φύση του ρόλου του ο Φώτης Αποστολίδης αποδίδει με πλήρη συνείδηση και αποτελεσματικότητα, καθώς παρουσιάζει ταυτόχρονα τον «κατήγορο», τον Τουέιν και τον «κατηγορούμενο», τον Τσάρο.

Οι ταυτόχρονες τεχνικές της ενσάρκωσης και της αποστασιοποίησης που χρησιμοποιούνται από τον ηθοποιό και τον σκηνοθέτη του αποτελούν την ουσιαστική υλοποίηση της ιδέας του συγγραφέα.

► Δύο υστερόγραφα. Πρώτον, διαβάστε στα παιδιά σας τις «περιπέτειες του Χοκ Φιν» από μικρή ηλικία, όχι τις παιδικές προσαρμογές, αλλά το πλήρες κείμενο, για να ξεφουσκώσετε με τη βοήθεια του Τουέιν όλες της διαχρονικές φούσκες της κοινωνικής υποκρισίας.

Δεύτερον, το θέατρο στην Κύπρο τείνει να πάρει μια παράξενη μορφή, όπου ο αριθμός παραγωγών σχεδόν ισούται με τον αριθμό ηθοποιών, οι οποίοι επιλέγουν τους μονολόγους για να υπάρξουν θεατρικά. Πια, τρεις στη σκηνή εκλαμβάνονται από το κοινό ως πλήθος.

«Ο μονόλογος του Τσάρου» του Μαρκ Τουέιν σε σκηνοθεσία Ανδρέα Αραούζου